

Nízkoenergetické mesto s vysokým životným štandardom pre všetkých

Z podkladov Energy Cities pripravila Kristína Stachová

Devätnáste storočie bolo v Európe storočím uhlia. Dvadsiate storočie bolo storočím ropy, plynu, fosílnaj a jadrovej energie. 21. storočie bude storočím obnoviteľných zdrojov energie a globalizácie energetickej efektívnosti. Táto perspektíva nie je len jednou z možností na výber.

Podľa Energy Cities - európskej siete predstaviteľov samosprávy pre rozvoj budúcnosti energetiky je to nutnosť vo vzťahu k životnému prostrediu. A nie len k nemu, ale aj k ekonomike, sociálnej a medzigeneračnej spravodlivosti, slušným životným podmienkam a v konečnom dôsledku aj kvôli svetovému mieru.

Víziou Energie Cities je „nízkoenergetické mesto s vysokým životným štandardom pre všetkých.“ Nieкто by možno namietol, že oblasť energetiky sa netýka predstaviteľov samosprávy, občanov, pracovníkov, urbanistov, poľnohospodárov, dopravcov... Energy Cities sa však nazdáva, že majú čo povedať a môžu prispieť návrhmi, pri utváraní novej udržateľnej a férovejšej formy ekonomiky. Keďže Energy Cities verí, že zmena vnímania energie musí byť iniciovaná a implementovaná na miestnej úrovni, združovaním miest a obcí chce posilniť vedomosti predstaviteľov samosprávy, reprezentovať ich záujmy, vplývať na národné a európske stratégie

a zvyšovať iniciatívu členských štátov. S viac ako 20-ročnou skúsenosťou, Energy Cities vyrástlo na sieť miest s jedinečnými odbornými znalosťami v oblasti stratégií udržateľných zdrojov energie. Dnes je toto združenie dôveryhodným poradcom miestnych samospráv v oblasti energetickej efektívnosti, obnoviteľnosti, zlepšenia klímy, regionálnych stratégií a financovania. Lobuje za záujmy miest a obcí v Európskej únii pomocou verejných diskusií, zverejňovaním postojov, zakladaním strategických partnerstiev s predstaviteľmi EÚ, ktorí majú rozhodovaciu právomoc.

VIAC AKO 1000 ČLENOV V CELEJ EURÓPE

Energy Cities má v Európe viac ako 1000 členov, vrátane vysokého počtu hlavných miest ako Paríž, Brusel, Rím, Londýn (Sutton), Dublin, Helsinki, Budapešť... Ursula Soitinaho, manažérka pre rozvoj mesta Helsinki, hovorí: „V roku 1995 sme v Helsinkách začali s iniciatívou v oblasti šetrenia energií. Čoskoro sme zistili, že potrebujeme dynamické kontakty, pomocou ktorých si budeme vymieňať skúsenosti a vedomosti, špeciálne medzi mestami. V roku 1996 sa stalo mesto Helsinki členom Energy Cities. S pomocou Energy Cities, ich kompetentných a nápomocných zamestnancov bolo jednoduché získať spoľahlivé informácie - všeobecné, alebo aj veľmi podrobné - o určitých oblastiach a témach v energetike. Mohli sme využiť zaujímavé skúsenosti iných miest, Energy Cities bolo tiež dobrou cestou, ako zdieľať našu vlastnú skúsenosť. Bolo to veľmi povzbudivé.“

Výmena know-how je kľúčovou časťou práce Energy Cities. Inšpi-

Členovia Energy Cities v Európe.

ratívne podujatia a bohaté informačné zdroje (Energy Cities Annual Rendezvous, workshopy a fóra, študijné cesty do miest so zaujímavými realizáciami a riešeniami, galéria najlepších skúseností, atď.) tak pomáhajú vychovávať vedúcich aktérov v tejto oblasti v celej Európe. Energy Cities je známe svojimi kreatívnymi kampaniami a projektmi zdôrazňujúcimi potrebu spojiť nápady a skúsenosti, energiu a územie, mestá a ľudí, miestny, národný a európsky rozmer, verejných a súkromných činiteľov.

DOHOVOR PRIMÁTOROV A STAROSTOV

Energy Cities je koordinátorom Dohovoru primátorov a starostov a jedným z jeho oficiálnych podporovateľov. Od jeho uvedenia v roku 2009, sa k tomuto nebyvalému európskemu hnutiu pridalo okolo 3500 signatárov, vrátane miestnych a regionálnych predstaviteľov. Na Slovensku je jedným z jeho oficiálnych podporovateľov Únia miest Slovenska a dohovor podpísali aj mestá Moldava nad Bodvou, Nitra a tiež štyri slovenské obce. Podpísaním Dohovoru primátorov a starostov, sa zaviazali prispieť na svojej úrovni k naplneniu programu 3 x 20 %, teda stanoveným cieľom Európskej únie do roku 2020 - zníženie emisií skleníkových plynov najmenej o 20 %, zabezpečiť, aby 20 % spotreby energie pochádzalo z obnoviteľných zdrojov, zníženie spotreby primárnej energie o 20 % prostredníctvom zvýšenia energetickej účinnosti. Dohovor primátorov a starostov vnímajú európske samosprávy aj ako príležitosť priniesť nové pracovné miesta a investície do miest a obcí a stať sa kľúčovými partnermi európskych inštitúcií.

ENERGY CITIES V SKRATKE :

energycities

Názov:	Energy Cities
Vznik:	1990
Členovia:	viac ako 1000 členov v 30 krajinách
Tím:	21 expertov, 9 národností, 10 jazykov
Výbor:	11 volených predstaviteľov z 11 krajín
Vízia:	Nízkoenergetické mesto s vysokým životným štandardom pre všetkých

CITENERGO - SLOVENSKÝ ČLEN A KOORDINÁTOR

Asociácia CITENERGO bola založená v roku 2007. Je výsledkom iniciatívy Únie miest Slovenska, Energetického centra Bratislava a ďalších partnerov v rámci celoeurópskeho procesu BISE (Better Integration through Specific Exchanges/for Sustainable Energy – Lepšia integrácia prostredníctvom špecifických výmen/pre udržateľnú energiu). CITENERGO je záujmovým združením miest a obcí pre trvalo udržateľnú energetickú efektívnosť. Má 9 stálych členov (Gelnica, Košice, Kremnica, Nitra, Prešov, Vrábľa, Šafa, Hurbánovo, Kolárovo) a štyroch pridružených členov a ako člen aj silnú podporu Energy Cities. Hlavným cieľom je poskytovať informácie, administratívnu a odbornú podporu slovenskej samospráve. CITENERGO participuje na rôznych workshopoch a seminároch organizovaných Energy Cities. Jednou z nedávnych aktivít je založenie Národnej platformy signatárov a podporovateľov Dohovoru primátorov a starostov v súlade s projektom NET-COM. Cieľom projektu NET-COM je dosiahnuť, aby miestni politickí a administratívni predstavitelia úspešne implementovali súčasné alebo budúce záväzky Dohovoru. V každej krajine sa vytvárajú národné zmluvné kluby a platformy na zabezpečenie lepšej komunikácie a synergie medzi samosprávou a verejnými inštitúciami, spoločnosťami a organizáciami, v snahe dosiahnuť ciele programu 3 x 20%.

V rámci štruktúry NET-COM, vznikla 15. novembra 2011 v Bratislave (počas konferencie Energetická efektívnosť pre samosprávy) Národná platforma signatárov a podporovateľov Dohovoru, ktorú koordinuje práve združenie CITENERGO, člen Energy Cities.

PROGRAM ENGAGE!

Aby sa dosiahli stanovené ciele v oblasti energetiky a životného prostredia a prispelo sa k splneniu programu 3 x 20 %, potrebuje samospráva podporu občanov a miestnych organizácií. Vďaka programu Engage! (Angažuj sa!) môžu začať reálne konať. Engage! je zdieľaná iniciatíva vytvorená pre európske mestá. V tejto kampani samospráva zapája organizácie a občanov, aby zohrali svoju úlohu pri vytváraní udržateľnej energetickej budúcnosti pomocou konkrétnych aktivít (napríklad podporou cyklickej dopravy) zobrazených na originálnych plagátoch. Do kampane sa zapojili mestá v celej Európe. Viac ako 2500 plagátov bolo zatiaľ umiestnených na radniciach, v obchodných centrách, v školách, na zastávkach autobusov, atď... Kampaň Engage! zviditeľňuje miestne aktivity v oblasti energie a životného prostredia pomocou získania významnej podpory od starostov a volených reprezentantov, aby boli dosiahnuté ciele 3 x 20 %.

Viac informácií o sieti a aktivitách Energy Cities nájdete na www.energy-cities.eu. Pripojte sa k nim! •